

Številka: Up-374/15-9

Datum: 25. 9. 2017

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložil Zoran Markovič, Maribor, ki ga zastopa Peter Peče, odvetnik v Mariboru, na seji 25. septembra 2017

sklenil:

1. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. Cst 208/2015 z dne 1. 4. 2015 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Mariboru št. St 1250/2014 z dne 11. 3. 2015 se sprejme v obravnavo.

2. Do dokončne odločitve Ustavnega sodišča se zadrži izdaja sklepa o končanju postopka osebnega stečaja nad dolžnikom Zoranom Markovičem št. St 1250/2014, ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Mariboru.

OBRAZLOŽITEV

1. Sodišče prve stopnje je na ugovor ene od upnic ustavilo postopek odpusta obveznosti in predlog za odpust obveznosti zavrnilo. Ugotovilo je obstoj razloga iz 4. točke 399. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo in 10/15 – popr. – v nadaljevanju ZFPPIPP), ker naj bi dolžnik v obdobju zadnjih treh let pred uvedbo stečaja sklenil kreditne in poroštvene pogodbe. Pri tem naj ne bi bilo pomembno, ali je šlo za prevzemanje novih obveznosti (tj. ali imajo sklenjene pogodbe naravo novacije) ali pa zgolj za reprogramiranje starih obveznosti. Pritožnik naj bi prevzel "nove" oziroma dodatne obveznosti, kar pomeni tudi podaljševanje kreditnih in poroštvenih obveznosti v "nedovoljenem" obdobju. V spornem obdobju naj bi se zavezal za plačilo več kot 13 mio EUR. Vrednost njegovega premoženja pa naj bi znašala približno 1,5 mio EUR. Zato naj bi šlo za prevzemanje obveznosti, ki so

nesorazmerne njegovemu premoženjskemu stanju. Pritožnik naj bi se aktivno ukvarjal z nepremičninami na trgu, zato naj bi mu bila realna tržna vrednost nepremičnin znana. Posledično pa naj bi mu bilo znano, da njegovo premoženje v nobenem trenutku ne zadošča za poplačilo vseh obveznosti. Višje sodišče je zavrnilo pritožnikovo pritožbo in potrdilo odločitev nižjega sodišča ter pritrnilo njegovim razlogom. Soglašalo je z ugotovitvijo prvostopenjskega sodišča, da je šlo za prevzemanje novih oziroma dodatnih obveznosti. Menilo je, da te ugotovitve ne more spremeniti niti pritožnikova trditev, da je obveznosti v enakem obsegu imel že prej in da gre le za "podaljševanje obveznosti, prevzetih pred spornim obdobjem".

2. Pritožnik zatrjuje kršitev 22. člena Ustave. Meni, da sta izpodbijani odločitvi sodišč arbitrarni, ker sta sodišči šteli, da gre pri kreditnih pogodbah, sklenjenih 29. 6. 2011, za prevzemanje novih obveznosti, dejansko pa naj bi šlo le za reguliranje že obstoječih obveznosti. S temi reguliranimi kreditnimi pogodbami naj bi se le podaljšalo roke zapadlosti obveznosti po obstoječih pogodbah. Obveznosti se naj zato ne bi v ničemer povečale, saj naj pritožnik ne bi prevzel novih obveznosti. Zato naj tudi denarnega toka ne bi bilo. V tem primeru naj ne bi šlo za novacijo, saj naj obveznosti po novih pogodbah ne bi imele drugačnega predmeta niti drugačne pravne podlage. Sklenitev novih pogodb naj bi bila zahteva bank zaradi podaljšanja rokov zapadlosti. Banka naj ne bi poskrbela za izterjavo, pač pa je z novimi pogodbami podaljšala in umetno ohranjala boniteto iz razlogov na njeni strani. Zato naj navedenih pogodb ne bi bilo mogoče šteti kot novo obremenitev. Pritožnik še meni, da Višje sodišče ni odgovorilo na njegove pritožbene navedbe o pravni naravi "novo" sklenjenih pogodb, pač pa naj bi se temu odgovoru izognilo.

3. Senat Ustavnega sodišča je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo (1. točka izreka). O njeni utemeljenosti bo odločalo Ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali so bile z izpodbijanima sodnima odločbama kršene pritožnikove človekove pravice oziroma temeljne svoboščine.

4. Če je ustavna pritožba sprejeta v obravnavo, lahko po 58. členu Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) senat ali Ustavno sodišče na nejavni seji zadrži izvršitev posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo izpodbija, če bi z izvršitvijo nastale težko popravljive škodljive posledice. Pritožnik v obravnavanem primeru sicer začasnega zadržanja ni predlagal, vendar pa lahko Ustavno sodišče ali njegov senat sama zadržita izvršitev posamičnega akta, če taka nevarnost očitno obstoji (glej 5. točka sklepa št. Up-619/17 z dne 8. 9. 2017). Ta nevarnost je v konkretnem primeru izkazana, saj je jasno, da morebitna ugoditev ustavni pritožbi ne bo mogla izboljšati pritožnikovega položaja, če se bo postopek osebnega stečaja pred tem končal. Postopek za odpust obveznosti se namreč izvede znotraj postopka osebnega stečaja (drugi odstavek 397. člena ZFPPIPP). Sodišče postopek osebnega stečaja konča s sklepom, ki ga izda na podlagi 396. člena ZFPPIPP, in pritožniku naloži plačilo terjatev upnikov, ki so bile v postopku osebnega stečaja prijavljene in priznane,

vendar niso bile plačane. Če ta sklep postane pravnomočen, za te terjatve pomeni izvršilni naslov (četrty odstavek 396. členu ZFPPIPP) in sodišče ne more več ponovno odločati o odpustu obveznosti. Morebitna ugoditev ustavni pritožbi zato v takem primeru ne bi bila več smiselna. Da obstoji verjetnost končanja postopka osebnega stečaja v obravnavani zadevi, izhaja iz rednega poročila upravitelja o poteku stečajnega postopka za obdobje od 1. 10. 2016 do 31. 3. 2017 z dne 26. 4. 2017, objavljenega na spletni strani za objave v insolvenčnih postopkih. Upravitelj v tem poročilu pojasnjuje, da je pretežni del pritožnikovega premoženja že vnovčen, le v manjšem delu ni še plačana kupnina, in da bo po unovčenju premoženja predlagal končanje postopka osebnega stečaja glede na to, da je bil pritožnikov predlog za odpust obveznosti pravnomočno zavrnjen. Senat Ustavnega sodišča prav tako ocenjuje, da zadržanje izdaje sklepa o končanju postopka osebnega stečaja ne more imeti enako hudih škodljivih posledic za upnice pritožnika. Če namreč pritožnik v postopku pred Ustavnim sodiščem ne bi uspel, bi pomenilo le odložitev izdaje sklepa o končanju postopka osebnega stečaja, s tem pa tudi pridobitev izvršilnega naslova za neplačani del prijavljenih in priznanih terjatev iz končnega seznama terjatev. Zato je senat Ustavnega sodišča na podlagi 58. členu ZUstS odločil, da do končne odločitve zadrži izdajo sklepa o končanju postopka osebnega stečaja, kar pomeni, da sodišče prve stopnje ne sme izdati navedenega sklepa, dokler Ustavno sodišče ne odloči o pritožnikovi ustavni pritožbi (2. točka izreka).

5. Senat je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b členu in 58. členu ZUstS v sestavi: predsednica senata dr. Dunja Jadek Pensa ter člana dr. Etelka Korpič – Horvat in dr. Marijan Pavčnik. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Dunja Jadek Pensa
Predsednica senata